

Tisková zpráva

Bez změny odpadové legislativy bude ČR nadále plýtvat přírodními zdroji

V Praze 31. 10. 2016

Česká asociace oběhového hospodářství (ČAOBH) vítá snahy o lepší primární separaci komunálního odpadu. Primární separace znamená třídění do žlutých (plasty), zelených (sklo), modrých (papír), hnědých (bioodpad) či případně jinak barevných kontejnerů. Právě v ní ČAOBH spatřuje skutečný potenciál pro opětovné využití materiálů či druhotných surovin.

České odpadové hospodářství však v opětovném využití a recyklaci naráží na limity stávajícího zákona o odpadech, který bez dalších změn neumožní pro životní prostředí přijatelnější způsoby nakládání s materiály a odpady. ČAOBH proto podporuje návrhy nových zákonů o odpadech a výrobcích s ukončenou životností, které Ministerstvo životního prostředí před dvěma týdny odeslalo do Legislativní rady vlády.

Nová legislativa zpřísňuje pravidla pro ukládání odpadů na skládky a lépe definuje odpady, které na skládku naopak ukládat možné je. Zároveň předpokládá zvýšení poplatků za skládkování odpadů, jež umožní přesun odpadů ze skládek směrem k vyšším stupňům hierarchie nakládání s odpady, např. recyklaci. Bez zdražení skládkování z důvodu jeho fatálních dopadů na životní prostředí (externalit) budou využitelné materiály nadále končit na těchto nejprimitivnějších zařízeních pro odstranění odpadů.

Pokud se však recyklační technologie díky zdražení skládkovacích poplatků stanou konkurenceschopnými vůči skládkám, odpady začnou proudit primárně k nim. Nebudou tak již směřovat na (díky zvýšeným poplatkům) v té době již drahé skládky. Na nich bude končit už pouze to, co na cestě po hierarchii nakládání s odpady nenajde jiné uplatnění – opětovné využití, materiálové či energetické využití, apod.

Konzervace skládkovacích poplatků na stávající (v evropském srovnání velmi nízké) úrovni znemožňuje cestu k recyklaci rovněž vytríděným odpadům po primární separaci, neboť uložení na skládku je levnější než recyklace. Kvůli tomu dnes může být recyklováno např. pouze 30–50 % plastů, což znamená, že 50–70 % plastů po vytrídění končí bez využití často opět na skládkách odpadů. „Dnešní stav je neudržitelným plýtváním přírodními zdroji,“ konstatuje předseda výkonného výboru ČAOBH Milan Chromík.

Primární separace (třídění) je v České republice díky úsilí obcí a společnosti EKO-KOM, a.s. na velmi vysoké úrovni i ve srovnání s vyspělejšími ekonomikami na západ od nás. Její úsilí je však limitováno právě stavem současné české legislativy. Téměř polovina takto

vytříděných odpadů totiž k recyklaci vůbec nedoputuje, protože je levnější se jich „zbavit“ na skládkách odpadů. „Zvýšení poplatků za skládkování odpadů, jinak řečeno radikální omezení skládkování pomocí ekonomických instrumentů, je základním předpokladem pro lepší využívání materiálů a umožnění recyklace vytříděných odpadů. Praxe ze zahraničí nám ukazuje, že jinak se environmentálně nepřijatelnému skládkování nevyhneme,“ varuje Milan Chromík.

ČAObH zároveň varuje před statistickými manipulacemi s odpadovými toky ze strany skládkovacích společností. „Skládkaři mnohdy skládkovaný odpad vykážou jako odpad využitý. Jen zapomenou dodat, že takto „využitý“ odpad je využíván na skládkách, a to za účelem, který ze své podstaty tyto materiály nejsou schopné plnit. Příkladem budiž např. použití biologických odpadů z jídelen a stravoven jako technologický materiál pro stavbu tělesa skládky. To je jako kdybyste si měli postavit dům ze slupek od brambor,“ odhaluje Milan Chromík.

Jako naprosto klíčové tedy ČAObH vnímá znemožnění používání odpadů na skládkách pro jakékoliv účely, vyjma odpadů inertních. Mezi skládkaři už se totiž nahlas hovoří o obcházení zákazu skládkování pomocí využití odpadů na rekultivace skládek, ukládání odpadů jako technologických materiálů na zajištění skládky, příp. využívání odpadů na terénní úpravy, apod. Na skládku by se tedy měly dostat skutečně jen odpady, které prošly všemi stupni hierarchie nakládání s odpady, a to vč. energetického využití, které zajišťuje hygienizaci a stabilizaci odpadů, směřujících na skládky. Pouze tímto způsobem může být zajištěna minimalizace množství a objemů skládkovaných odpadů.

Česká asociace oběhového hospodářství, z. s., (ČAObH) sdružuje české komerční i nekomerční subjekty, které spojuje především zájem o šetření primárních zdrojů a snižování negativních dopadů na životní prostředí či lidské zdraví. Řešení spatřuje obecně v prosazování principů oběhového hospodářství a konkrétně ve snižování množství nevyužitelných odpadů, které dnes masivně končí na skládkách. ČAObH chce na příkladech dobré praxe ukazovat, že odpad je zdrojem pro udržitelný rozvoj, nikoliv pro zisky skládkovacích společností.

ČAObH byla založena společnostmi SUEZ a Veolia, které jsou celosvětovými lídry v oblasti oběhového hospodářství, a Centrem environmentálních prohlášení, sdružující odborníky z vysokých škol, certifikačních organizací či výrobců.

Kontakt:

RNDr. Miloš Kužvart
výkonný ředitel ČAObH
tel. 724 695 777
e-mail: milos.kuzvart@caobh.cz

